

Predmet: Komentari Telemach Crna Gora DOO na Nacrt Prailnika o parametrima kvaliteta javno dostupnih elektronskih komunikacionih usluga

Poštovani,

Imajuću u vidu da je u toku konsultativni proces povodom pripreme gore navedenog dokumenta ovim putem u nastavku dajemo komentare na tekst nacrtu za koje vjerujemo da će (ukoliko budu usvojeni) dovesti do jasnijeg teksta:

1. Na početku dajemo opšti komentar koji se odnosi na primjenu ETSI standarda. Smatramo da nije dovoljno u propisu paušalno navesti da se u određenom dijelu primjenjuje ETSI standard iz razloga što smatramo da je potrebno tekst istih preuzeti kroz sami predmetni propis. Prednje iz razloga, što tekst ETSI standarda je prilično obiman, obuhvata djelove koji nisu predviđeni tekstom nacrtu, dakle predviđaju se šire situacije, a sve to može dovesti do različitih tumačenja i potencijalne zabune u primjeni u praksi. Na kraju, treba napomenuti da u domaće zakonodavstvo implementacija EU propisa se vrši kroz tekst zakonodavnih akata.
2. Predlažemo izmjenu teksta čl. 5 st. 5 na način: „Agencija će najkasnije u roku od 60 dana pije početka mjerenja propisati Uputstvo o načinu mjerenja parametara dostupnosti i kvaliteta javnih elektronskih komunikacionih usluga koje vrši Agencija definisati parametre, metodologiju mjerenja, formu u kojoj se isti objavljuju, bliže uslove, tehnike i načine mjerenja.“ Vjerujemo da je namjera zakonodavca da ostavi operatoru na slobodu na koji način će vršiti mjerenje kvaliteta usluge, ali navedena izmjena se predlaže iz razloga što se iz predloženog teksta ne može na jasan način zaključiti koji način mjerenja kvaliteta će biti mjerodavan, kao i koja metodologija može biti ispravna. Slično kao i u prvom komentaru- kroz tekst se predviđa primjena ETSI standarda, ali iz već gore navedenih razloga predlažemo da se kroz donošenje uputstva precizira njegova primjena.
3. Odredbu čl. 9 st.4 smatramo da je potrebno precizirati na način da informacije o izmjerenim vrijednostima parametara kvaliteta treba da budu dostupne u prodajnim mjestima operatora u papirnoj ili elektronskoj formi. Cijeneći značaj informacija o izmjerenim parametrima kvaliteta usluga za krajnjeg korisnika, ipak nije jasno da li će operator ove informacije u prodajnim mjestima moći učiniti dostupnim i u elektronskoj formi, zbog čega predlažemo dodatno preciziranje odredbe čl.9 st.4.
4. Smatramo da čl.9 st.5 je potrebno brisati, jer za ovu obavezu nije propisano ovlašćenje u čl.142 st.5 Zakona o elektronskim komunikacijama, dok će svakako informacije o izmjenjenim parametrima kvaliteta usluge svim krajnjim korisnicima biti dostupne na sajtu agencije i operatora. Takođe, norma je uopštena i smatramo upitnom njenu primjenu iz razloga na koji način bi se dokazivalo njeno ispunjenje, zbog čega smatramo da je potrebno brisati.
5. Smatramo neophodnim da je u svakom tekstu tabela Priloga 1, Priloga 2 i Priloga 3 potrebno u kolonama „Opis parametara kvaliteta usluge“ i „Metoda mjerenja“ potrebno izvršiti preciziranje ovih kolona na način što će se unijet tačan tekst ETSI standarda koji se primjenjuju u konkretnom slučaju. Kao što je to već prethodno napomenuto, nacrt zbog ovog nedostatka je prilično nejasan za primjenu

zbog obima teksta ETSI standarda i nedostupnosti zvaničnog prevoda na naš jezik, što sve može dovesti do nejasnoća u primjeni.

6. U Obrascu 1 i 3 u koloni istog naziva „Vrijeme uspostavljanja usluge na fiksnoj lokaciji“, smatramo da su postavljeni procenti za mjerenje od 95% i 99% previsoko postavljeni. Prednje iz razloga što smatramo da ovako visoki procenti neće odražavati realno stanje i kod malog broja instalacija, svaka pojedinačna neuspješna instalacija značajno utiče na ukupni postotak uspješnosti. Na primjer, kod samo 20 instalacija, jedan neuspjeh smanjuje uspješnost s 100% na 95%, a razlog za neuspješnu instalaciju može biti isključivo na strani korisnika (ne pojavi se u predviđeno vrijeme, ne odgovori na telefonske pozive i sl.). Ova osjetljivost otežava održavanje visokih postotaka uspješnosti u malim uzorcima. Zbog toga smatramo da ovi procenti treba da budu postavljeni u vrijednosti od 90%, što cijenimo nije malo, dok će opet odražavati realnu sliku uspješnosti vremena uspostavljanja usluge na fiksnoj lokaciji.

S poštovanjem,

Ana Radulović

Ana Radulović, izvršni direktor